

FACTSHEET VALKERIJ IN NEDERLAND

Wat is valkerij

Het jagen met getrainde roofvogels in een voor hen geschikt terrein op voor hen natuurlijke prooien.

Wat is valkerij niet

- houden van allerhande roofvogel en uilen,
- demonstraties met al dan niet los vliegende vogels bij evenementen, kastelen, parken,
- bedrijfsuitjes, fotorapportages, aanvliegen trouwringen, etc.;

Belang

- Bescherming
Valkeniers zijn specialisten waar het roofvogels betreft. Zij hebben aan de wieg gestaan van de fok van roofvogels onder meer voor herintroductie van nage-noeg uitgestorven soorten. Dankzij valkeniers is de slechtvalk in Europa en Noord-Amerika niet uitgestorven en kunnen we in Nederland meer slechtvalken zien dan ooit te voren.
- Veiligheid
Valkeniers worden ingezet om de luchtvaart veiliger te maken, landbouwgebieden te beschermen tegen bovenmatige graaf- en vraatschade en de veiligheid op onder meer begraafplaatsen en vuilnisbelten.
- Levend houden van kennis, vaardigheden en jargon
Valkerij is niet alleen een jachtvorm maar ook een ambacht met een eigen taal, eigen attributen en kennis en vaardigheden.

200 aktehouder, 1 passie

Er zijn circa 200 houders van een valkeniersakte in Nederland. Deze zijn grotendeels georganiseerd in verenigingsverband. De passie van deze aktehouders is om samen met een roofvogel en eventueel met hond en/of fret een team te maken om succesvol de roofvogel te laten jagen en de vlucht van nabij kunnen aanschouwen. Het is de schoonheid van de vlucht en niet de omvang van het tableau dat telt. Om tot succes te komen is veel ervaring, inzicht en geduld noodzakelijk.

Meerjarige opleiding

Een valkenier is iemand die met goed gevolg het diploma jacht met een jachtvogel heeft afgelegd dat bestaat uit een theorie en een praktijkexamen. Aan het diploma

gaat een meerjarige opleiding vooraf waarbij zowel praktijk als theorie aan bod komen en plaats vindt onder begeleiding van gekwalificeerde mentoren.

3 Verenigingen, 1 gezicht naar overheid

Nederland kent drie valkeniersverenigingen, Nederlandse Valkeniersverbond "Adriaan Mollen" (1938) 105 leden, 60 aktehouders, Equipage Jacoba van Beieren (1987) 141 leden en 50 aktehouders en Orde der Nederlandse Valkeniers (2000) 51 leden, 38 aktehouders.

De drie verenigingen worden gezamenlijk richting de overheid (wet en regelgeving en opleiding) vertegenwoordigd door Nationaal Overlegorgaan Valkerij Nederland (NOVO).

1 Internationale organisatie, 90 landen

De Nederlandse valkerij was een van de medeoprichters van de IAF, de International Association for Falconry and Conservation of Birds of Prey. Hierbij zijn 110 organisaties uit 90 landen aangesloten.

3 jachtvogelsoorten

In Nederland mag gejaagd worden met de slechtvalk en met de havik. Daarnaast mag de woestijnbuizerd ingezet worden voor de bestrijding van schade of ter voorkoming daarvan.

2 jachtvormen

De valkerij wordt onderscheiden in de "hoge vlucht" en de "lage vlucht". Bij de hoge vlucht wordt gejaagd met een hoog in de lucht, boven de valkenier, aanwachttende valk al dan niet in combinatie met een hond die het wild opspoort.

Bij de lage vlucht vertrekt de jachtvogel vanaf de handschoen van de valkenier om zo een eventuele prooi door middel van een snelle achtervolgingsvlucht te binden.

1.000 jaar+ in Nederland

Al ten tijde van Karel de Grote, die op het Valkhof in Nijmegen kwam en overleed in 814, werd de valkerij op het grondgebied van het huidige Nederland bedreven. Bij de beschrijving van de valkerij (zowel in Nederland als internationaal) komen twee plaatsten steeds terug: Het Loo en Valkenswaard. Aan Het Loo wordt dan gerefereerd vanwege de Royal Loo Hawking Club (1839-1855), een internationaal valkerijgezelschap onder voorzitterschap van Prins Alexander. Valkenswaard heeft internationaal een zeer belangrijke rol gespeeld. Valkenswaardse valkeniers werden in heel

Europa geroemd vanwege hun expertise en dienden aan vorstenhoven in een groot deel van Europa. Daarnaast werden op de uitgestrekte heidevelden slechtvalken op doortrek gevangen.

Een van de Valkenswaardse valkeniersgeslachten, de familie Mollen, is wereldwijd bekend, onder andere vanwege de door hen ontwikkelde "Mollenhuif", een specifiek model valkenkapje dat nu nog steeds gebruikt wordt.